

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2012–2016

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Michaela Kopecká

Popírání holocaustu

Praha 2016

Vedoucí bakalářské práce: Doc. Ing. Danics Štefan, Ph. D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2012-2016

BACHELOR THESIS

Michaela Kopecká

Holocaust denial

Prague 2016

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Doc. Ing. Danics Štefan, Ph. D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 18. února 2016

Jméno autorka(y)

Poděkování

Děkuji Doc. Ing. Štefanu Danicovi Ph. D. za vedení bakalářské práce.

Anotace

Bakalářská práce se v teoretické části zabývá objasněním základního pojmu holocaust. Rozebírá především fenomén popírání holocaustu a hlavní osobnosti, které se popíráním zabývají. Dále jsou zde zmíněny hlavní spory, metody popírání a možnosti trestního postihu popíračů holocaustu. Praktická část práce je zaměřena na vyhodnocení dotazníku o nebezpečnosti popírání holocaustu.

Klíčová slova

Genocida, holocaust, Institut pro historickou revizi, popírání holocaustu, Židé.

Annotation

The Bachelor Thesis in theoretical section explains the basic concept of the holocaust. The main part of the thesis deals with the phenomenon of Holocaust denial and the main personality, that by denying the deal. The thesis also describes the main dispute, a the possibility of criminal sanctions deniers. The practical part of the thesis is focused on the evaluation of the questionnaire about the Langer of Holocaust denial.

Keywords

Genocide, Holocaust, Holocaust denial, Institute for Historical Review, Jews.

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 HOLOCAUST	9
1.1 Revizionismus a popírači.....	10
2 POPÍRÁNÍ HOLOCAUSTU	11
2.1 Institut pro historickou revizi.....	12
2.2 Popírání a internet.....	13
3 HISTORIE POPÍRÁNÍ A HLAVNÍ PŘEDSTAVITELÉ	15
3.1 R. E. Harwood	16
3.2 David Irving.....	17
3.3 Ernst Zündel.....	19
4 HLAVNÍ SPORY	21
4.1 Plynové komory.....	22
4.1.1 Leuchterova zpráva.....	23
4.2 Cyklon B.....	25
4.3 Deník Anny Frankové.....	26
5 POPÍRÁNÍ HOLOCAUSTU V ČESKÉ REPUBLICE	27
6 PRÁVNÍ POSTIH POPÍRÁNÍ HOLOCAUSTU	29
PRAKTICKÁ ČÁST	33
7 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	33
7.1 Cíl a hypotézy průzkumu.....	33
7.2 Metoda průzkumu.....	34
7.2.1 Výzkumný vzorek.....	34
7.3 Rozbor dotazníku.....	35
7.4 Vyhodnocení dotazníku.....	43
7.4.1 Vyhodnocení hypotéz.....	45
ZÁVĚR	46
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	48
SEZNAM ZKRATEK	51
SEZNAM PŘÍLOH	53

ÚVOD

Téma práce bylo vybráno především pro svou aktuálnost. Názory popíračů patří jistě k extremistickým. V dnešní době plné krizí a společenských problémů jsou extrémní skupiny a názory často vyhledávaným řešením. A právě z tohoto důvodu je velmi důležité se zajímat nejen o znalost holocaustu, ale také o poznání názorů, které se tuto skutečnost snaží popřít.

Cílem práce je charakteristika popírání holocaustu, představení jejich hlavních osobností a možnost trestního postihu. Práce si klade za cíl také poukázat na nebezpečí tvrzení popíračů, především co se týká dnešní mladé generace, včetně jejího ovlivňování na internetu. Dalším cílem je zmapování názorů na popírání holocaustu pomocí dotazníkového šetření a potvrzení či vyvrácení předem daných hypotéz.

Teoretická část je věnovaná charakteristice holocaustu, jeho popírání, hlavním představitelům a sporům. První část se věnuje především představení holocaustu a objasnění termínu popírání, také je zde popsán Institut pro historickou revizi, jakožto hlavní organizace popíračského hnutí. Druhá část rozebírá především jeho hlavní představitelé, myšlenky, díla a názory. Byla vybrána nejznámější jména, především z poslední fáze popírání holocaustu. Důvodem tohoto výběru byla trvalá publikační činnost u většiny vybraných představitelů, a také jejich mediální známost, především díky předcházejícím soudním procesům. V této části je také vysvětlena důležitost internetu a médií pro šíření myšlenek popíračů. Třetí část obsahuje největší a nejznámější spory, které popírači vedou. Jedná se o plynové komory, cyklon B a autenticitu Deníku Anny Frankové. Poslední teoretická část se zabývá právním postihem popírání holocaustu.

Praktická část se věnuje vyhodnocení a shrnutí dotazníkového šetření, které bylo provedeno na vybraném vzorku obyvatelstva. Toto šetření má za cíl zmapovat názorové spektrum na popírání holocaustu, jeho trestnost a nebezpečnost na dnešní společnost.

TEORETICKÁ ČÁST

1 HOLOCAUST

Původ termínu holocaust ve významu genocidy a vyhlazení celé skupiny je možné najít v řeckém jazyce. Označoval zápalnou oběť. Jeho českým ekvivalentem může být termín celopal.¹ Ovšem dnešní chápání slova holocaust je od původního značně odlišné. Již neznačí rituální oběť, ale záměrné vyhlazení určité skupiny obyvatelstva. Původní náboženský význam slova holocaust se zcela ztrácí a není možné chápat holocaust v původním slova smyslu. Tyto hrůzné události však neoznačuje jen slovo holocaust. Mezi další termíny řadíme také šoa a porajmos. Termín šoa je výraz hebrejský a je preferovanějším označením holocaustu z řad Židů. Toto pojmenování vyjadřuje katastrofu, zhoubu a zničení židovského národa. Třetím termínem je porajmos, tento termín je romský a značí pronásledování Romů. Nejužívanějším pojmenováním ze tří výše uvedených je pravděpodobně termín holocaust. Právě toto označení je nejčastěji používáno i médií a nejvíce vryto do paměti lidí.

Marcelo Pezzeti uvádí tuto definici: „*Pod pojmem holocaust se rozumí obrovský státní aparát, který byl v Evropě 20. století uveden do chodu na politické, hospodářské i průmyslové úrovni a sledoval jediný cíl – vyhlazení židovského národa. Nacistické Německo za tímto účelem zmobilizovala veškeré své síly, státní správu i přírodní zdroje. Holocaust je nebývalou pohromou, která v dějinách lidstva nemá obdoby a bez ustání vyzývá ke zpytování jejích příčin a podob*“². V uvedené definici se objevují hlavní znaky, které jsou společné pro další definice i laické chápání holocaustu. Je to plánování, mobilizace sil a snaha o stálé připomínání všem generacím.

V dějinách lidstva nebyl holocaust jedinou genocidou. Je možné jmenovat například genocidu Arménů Turky nebo rwandskou genocidu. Vystává tak otázka, proč je právě genocida, prováděna na židovském obyvatelstvu Němci, napadána popírači. Jedním z důvodů může být i fakt, že právě holocaust je považován za úmyslně naplánovaný a sleduje jediný cíl, a to vyhlazení Židů.

¹ MICHÁLEK, E. Ještě k původu slova holocaust. *Naše řeč*. 1994, roč. 77, č. 5, s. 271-272. ISSN 0027-8203.

² VENEZIA, S. *V pekle plynových komor*. Praha: Rybka publishers, 2010. s. 171, ISBN 978-80-87067-68-0.

1.1 Revizionismus a popírači

Pojem popírači holocaustu je pro samotné aktéry popíračského hnutí hanlivý, a není správným a pravdivým označením jich samotných a ani jejich práce. Sami tvrdí, že nic nepopírají, ale hledají pravdu a nové skutečnosti. Dávají přednost označení revizionisté. Jedním z důvodů je rozhodně lepší zapůsobení na okolí. Termín revizionista zní pro okolí více vědecky než termín popírač, který v sobě nese cosi negativního. Revize znamená kontrolu nebo úpravu určitého stavu. Tuto metodu používají i historikové. Ovšem historikové zkoumané události upravují, zpřesňují, hledají nové informace a především vychází z faktu, že zkoumaná událost se stala.

Popírači si vybírají z historie jen ty zprávy, dokumenty a události, které se jim hodí a zapadají do jejich konceptu. Některá fakta a důkazy přehlíží úplně nebo si je upravují. Pro potvrzení svých názorů a domněnek používají často odborné práce a vědecká zkoumání. Ovšem tato zkoumání nemají s vědou často nic společného a jsou jen stylizována k obrazu zadavatele. Závěry ostatních vědců a vědeckých institucí jsou v rukou popíračů vytrhávány z kontextů nebo zcela zamlčeny. Ani svědecké výpovědi, které ke zkoumání historie patří a mají velký význam, pro tyto popírače nemají žádný význam, pokud jim nepotvrzují to, co chtějí.

Ačkoliv se sami popírači označují jako revizionisté a jejich instituce má revizi přímo v názvu, například Institut pro historickou revizi, v této práci budou nazýváni jako popírači.

2 POPÍRÁNÍ HOLOCAUSTU

Na popírání holocaustu je možné nahlížet několika způsoby a každý z nich mu přikládá různou váhu vzhledem k historii i společnosti. Tydlitátová popírání holocaustu charakterizuje jako zvláštní období historického revizionismu, pokus o reinterpretaci dějin a spíše ideologii. Úkolem je zpochybnění utrpení Židů v koncentračních táborech během druhé světové války.³ Pro Baumana jsou popírači holocaustu jen šílenou frakcí revizionistických historiků.⁴ Oproti tomu pro Lipstadt představují popírači holocaustu vážnou hrozbu pro historii a společnost, jelikož holocaust nebyl tragédií Židů, ale byl katastrofou pro celou civilizaci.⁵ Z uvedených příkladů je patrné, že popírání holocaustu je bráno u některých autorů jako vážné ohrožení historie a někteří tyto teorie chápou spíše jako nedůležité výkřiky pár jedinců. S podobným postojem se setkáváme i v otázce právního postihu popírání holocaustu. Vedle souhlasu s právním postihem popírání holocaustu existuje i názor, že tento postih je zpochybněním principu demokracie a svobody slova.

Popírači holocaustu nemají jednotný program, který by byl platný pro všechny. Je možné najít několik témat a rysů, která jsou společná:

1. Oficiálně se hovoří až o 6 milionech židovských obětí. S tímto číslem rozhodně nesouhlasí a počet skutečných obětí stanovují na několik tisíc. Hlavním důvodem úmrtí byla nemoc nebo bombardování.
2. Účelem plynových komor nebylo zabíjení Židů ale desinfekce oblečení a odvšivení.
3. Konečné řešení židovské otázky nikdy nebylo oficiálním programem Hitlera a ani nikoho jiného. Jediným oficiálním cílem byla deportace Židů na jiná území.
4. Holocaust je jen propagandistickým výmyslem a smyšlenou pohádkou, která je podporována samotnými Židy.

³TYDLITÁTOVÁ, V. 2009. *Popírání holocaustu*. [online] [cit. 2015-12-27] Dostupný z: <http://media.rozhlas.cz/_audio/00935212.mp3>

⁴BAUMAN, Z. a R. PELT. *Modernita a holocaust: vyhlazovací tábory akce Reinhard*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. s. 330. ISBN 978-807-4190-285.

⁵LIPSTADT, D. *Popírání holocaustu*. Praha: Paseka, 2006, s. 352. ISBN 978-80-7185652-8

2.1 Institut pro historickou revizi

Hnutí popíračů má své příznivce po celém světě, ovšem není to hnutí jednotné se stabilní hierarchií. Jedná se spíše o buňky a skupiny v jednotlivých zemích, které nejsou oficiálně zastřešeny pod jednotnou organizaci, ovšem jsou v častém spojení mezi sebou. I přes tento fakt se snaží své názory a ideje šířit a získávat také nové členy. Za tímto účelem zakládají různé instituty a výbory. Tyto instituce se díky svému názvu tváří navenek jako vědecké organizace, často se také schovávají za skupiny dohlížející na dodržování lidských práv.

Nejvlivnější a nejvýraznější je Institut pro historickou revizi (IHR) Tento institut byl založen roku 1979 se sídlem v Orange County. Institut sám se charakterizuje jako „*nezávislé vzdělávací výzkumné a publikační centrum, které se snaží podporovat mír, porozumění a spravedlnosti prostřednictvím většího povědomí veřejnosti v minulosti*“^{6 7}. Institut své ideje a názory prezentuje pomocí knih, brožur, letáků, webových stránek, e-mailů atd. V rámci své vědecké činnosti také pořádá konference a od roku 1980 do roku 2002 vydával čtvrtletník *Journal of Historical Review* (JHR). Tento čtvrtletník dle autorů pokrývá širokou škálu historických, politických a kulturních témat. Ovšem již první číslo JHR je spíše zaměřeno na popírání holocaustu. V prvním čísle JHR, které vyšlo na jaře 1980, publikoval například: Arthur R. Butz, Robert Faurisson nebo Udo Walendy a další. Tematicky byly články zaměřeny na popírání holocaustu. Robert Faurisson se ve svém článku zabývá plynovými komorami, Udo Walendy rozebírá problém padělaných fotografií z koncentračních táborů.⁸

IHR mimo hlavní snahy odmítání holocaustu, odmítá také existenci plynových komor, zpochybňuje pravost dokumentů, fotografií i svědectví přeživších a obviňuje Židy z manipulace s veřejností.

⁶ The Institute for Historical Review is an independent educational research and publishing center that works to promote peace, understanding and justice through greater public awareness of the past.

⁷ Institute for Historical Review. *About the IHR* [online]. [cit. 2015-12-27] Dostupný z: <http://www.ihr.org/main/about.shtml>.

⁸ Institute for Historical Review. *Archiv of Journal of Historical Review* [online]. [cit. 2015-12-27] Dostupný z: <http://www.ihr.org/jhr/v01/v01index.html>.

2.2 Popírání a internet

Velmi mocným a přitom jednoduchým prostředkem šíření idejí a názorů včetně popírání holocaustu je internet. Internet nabízí nepřeberné množství možností jak prezentovat své názory, ať už pod svým jménem nebo častěji anonymně. Anonymní vkládání názorů na internetové stránky a diskusní fóra skýtá pro diskutujícího možnost vyjádřit přesvědčení bez zábrán, a v mnoha případech se tak diskuse zvrtné do nálad rasistických, extrémistických a agresivních. Navíc v kyberprostoru se stírají veškeré časové a geografické rozdíly. Uživatelé se dostávají do prostředí, kde je možné číst a publikovat cokoliv a kdykoliv.

Na internetu můžeme nalézt různé specializované portály, internetové stránky organizací a institucí nebo přímo osobní stránky popíračů. Na stránkách organizací a institucí má návštěvník možnost stažení různých materiálů, knih, časopisů zcela zdarma. Většina popíračů holocaustu má své osobní stránky, kde jsou uvedeny podrobné informace o jejich životě, názorech a často jsou zde ke stažení i jejich knihy. Nejen popírači holocaustu, ale také instituce mají své stránky. Institut pro historickou revizi na svých stránkách nabízí také ke stažení svůj časopis *Journal of Historical Review*⁹ a to všechna vydání v plném znění. Z těchto informací vyplývá, že velké množství materiálů popíračů holocaustu je veřejně, volně a bezplatně přístupné, nepodléhající cenzuře.

Stránky popíračů i jejich hnutí jsou často propojeny do jakéhosi kruhu. Na každé z nich je odkaz na další a další stránky. Také se zde nezřídka vyskytují i žádosti o finanční příspěvek. Pokud se dostane některý z popíračů před soud, často se na stránkách objevují i články na jeho podporu, adresa, kam mohou fanoušci zasílat dopisy atd. Tyto podpůrné články se pak objeví na každé stránce a webu na celém světě.

⁹ <http://www.ihr.org/jhr/volumeindex>

Nejsou to jen osobní webové stránky popíračů, stránky institucí nebo diskusní fóra, která zaplavují internet. Dalším prostředkem, který napomáhá šíření extremistických myšlenek a může tak být prvním krokem například k popírání holocaustu, nebo jeho schvalování, jsou počítačové hry. Počítačové hry jsou velice oblíbenou zábavou hlavně mladé generace a dětí. Většina z těchto her je bezplatně přístupná přes internet a cesta k jejich objevení není složitá ani pro děti.

Mezi takové hry patří například Ethnic Cleansing. V této hře máte za úkol, jako skinhead či člen Ku Klux Klanu, zachránit svět. Vašimi nepřáteli jsou černoši, Mexičané a nejhorší nepřátelé jsou Židé. Pokud tedy není zničeno židovské velící centrum, svět nemůže být zachráněn. Hra Ethnic Cleansing byla vyrobena a vydána vydavatelstvím neonacistické hudby Resistance Records. Dalším příkladem je hra KZ Manager. V této hře se hráč stará o správný chod koncentračního tábora, včetně dostatečných zásob Cyklonu B. Bohužel všechny stránky popíračů, institucí a rasisticky motivovaných her jsou volně přístupné.

Média a především internet nabízejí popíračům nepřeborné možnosti, jak šířit své ideje. Při soudních procesech jsou využívána především média jako televize a noviny. A právě tento mediální zájem často hraje pro popularitu popíračského hnutí. Ovšem nejsilnější a nejvlivnější médium dnešního světa je internet. Jeho moc je opravdu velká. Není omezen prakticky ničím. Stírají se zde veškeré rozdíly, časové, geografické i jazykové. Internet skýtá velkou řadu možností, je nerychlejší a nejspolehlivější, pokud je nutné například svolat demonstrace na podporu obžalovaného popírač, nebo rozeslat nové poznatky o holocaustu, či se skrýt za anonymní přezdívku, děje se to právě zde.

3 HISTORIE POPÍRÁNÍ A HLAVNÍ PŘEDSTAVITELÉ

V první fázi jde spíše o popírání německé viny na rozpoutání druhé světové války, zlehčování nacistických zločinů, zviditelnění zločinů spojenců jako bylo například bombardování německých měst a také pochybování o počtu židovských obětí. Představiteli první fáze jsou například Maurice Bardèche, jenž jako první zpochybnil vraždění v koncentračních táborech a existenci plynových komor a Paul Rassinier. Druhá fáze *„je metaforou pro odmítání pluralitní (multikulturální) společnosti, odmítání principů rovnosti, respektování rovných práv bez ohledu na původ a přesvědčení a přitakávání autoritativismu a rasismu. Výsledkem této revize je zbavení se pocitu studu za spáchané zločiny a jejich popírání vychází z letitých protižidovských předsudků i jejich nových forem a opírá se o následující argumentační linie: a) popření zabíjení z rasových důvodů, b) popření funkce plynových komor a hromadného pálení mrtvol, c) manipulace s počty obětí“¹⁰*. V tomto období se popírači snaží získat statut vědeckosti a serióznosti. Vytváří organizace a instituty, například Institute of Historical Review či Liberty Lobby. Mezi známé představitele řadíme Artura R. Butze nebo Richarda Harwoodse, autora díla *Zemřelo skutečně šest milionů?*. Třetí fázi zahájil proces s Erneseten Zündelem v roce 1984. Byl obžalován z podněcování antisemitismu. Popírači se dále snaží o vědeckost a hlavními tématy jsou popření existence plynových komor a nereálná čísla obětí. Právě popírači v této fázi využívají internet a další média, která jim zjednodušují rozšiřování svých názorů. Velmi známým představitelem této fáze je David Irving.

¹⁰ ZEMAN. P. *David Irving a osvětimská lež*. [online] [cit. 2015-10-20] Dostupný z: <http://www.holocaust.cz/zdroje/odborne-a-dalsi-texty/david-irving-a-osvetimska-lez/#remark-65>

3.1 R. E. Harwood

Richard E. Harwood, vlastním jménem Richard Verrall je britský popírač, který patří mezi velice známé osobnosti. Popularitu získal především díky své knize, kterou vydal roku 1974, pod názvem *Zemřelo skutečně šest milionů? Konečně pravda*. Kniha se snaží ospravedlnit Německo a svalit vinu za zločiny na někoho jiného. Také on se ve své knize vyjadřuje k počtu zemřelých Židů, a s číslem 6 milionů výrazně nesouhlasí. Takové číslo je dle Harwooda nereálné. A výpovědi svědků pro něho nemají hodnotu, a to ani výpovědi ze strany německých svědků, jelikož je přesvědčen, že tyto výpovědi byly pořízeny pod nátlakem a mučením. Sám konstatuje že: *„Ze všeho, co jsme si doposud řekli, je jasné, že tvrzení o šesti milionech zavražděných Židů není nic než vágní kompromis mezi několika naprosto nepodloženými odhady; neexistuje ani jeden dokumentární důkaz, který by to spolehlivě prokazoval“*¹¹.

Ve své knize se nebojí ani napadnout zprávy Mezinárodního výboru Červeného kříže a přímo říká: *„Na celých 1600 stranách třísvazkové zprávy se dokonce ani nemluví o věcech, jako jsou plynové komory. Červený kříž uznává, že Židé, stejně jako mnoho dalších národů, trpěli strádání a nedostatkem, ale jeho naprosté mlčení ohledně plynování legendu holocaustu přesvědčivě vyvrací“*¹².

Harwood se snaží ukázat, že tvrzení o holocaustu jsou jen lži a jejich vyznavači jen pohádkáři. Ale on sám zná pravdu a chce se o ni podělit. *„Hitler nikdy neplánoval okupovat Rusko dál než po Ural a konečným místem pro Židy se měla stát právě rozlehlá území za tímto pohorím. S postupem německé armády na východě Polska vznikaly tranzitní tábory, z nichž některé zároveň sloužily jako tábory nucených prací pro německý válečný program. Největší z táborů nucených prací byla Osvětim a tři menší – Belzec, Treblinka a Sobibor – sloužily jako tranzitní“*¹³.

¹¹ HARWOOD, R. *Zemřelo skutečně šest milionů?*. 5.vyd. 2011. s. 22.

¹² Tamtéž, s. 118.

¹³ Tamtéž s. 120.

3.2 David Irving

Angličan David Irving se narodil v roce 1938. Irving je autorem mnoha kontroverzních knih. Ačkoliv se sám považuje za historika, historikem ve skutečnosti není a historii vystudovanou nemá. Tento fakt mu však nebrání psát knihy z pohledu renomovaného historika. „*David Irving totiž patří již řadu let na českém knižním trhu k nejpřekládanějším zahraničním autorům v oblasti historické literatury, ale odborná historická obec věnuje jeho knihám minimální pozornost. Výsledkem je, že v Čechách probíhá za tichého přihlížení historiků revize dějin druhé světové války a ta má navíc nemalý čtenářský ohlas.*“¹⁴ Na českém knižním trhu jsou běžně dostupné a prodejné. Právě prodejnost knih a vedené soudní procesy přispěly k velké popularitě Davida Irvinga. Ve svých knihách prosazuje názor, že Adolf Hitler ve skutečnosti nevěděl

o „konečném řešení“ a jeho osobu obhajuje a snaží se ho očistit.

David Irving je znám veřejnosti také díky soudním procesům. Deborah Lipstadt popsala ve své knize Popírání holocaustu americké a evropské proměny popírání holocaustu. Davida Irvinga vylíčila Lipstadtová jako zastávce „osvětimské lži“, a ten se rozhodl jít k soudu a zažalovat ji i vydavatelství. Ačkoliv Irving podal návrh v září 1996, soud začal až počátkem roku 2000. Samotný soudní proces trval od 11. ledna do 11. dubna 2000. Irving se rozhodl, že se bude zastupovat sám. Při procesu „*tvrdil, že plynové komory a vyhlazovací tábory jsou velká lež, manipuloval s počty obětí a dával rovnítko mezi spojenecké bombardování Drážďan a Osvětim. Při výslechu Roberta van Pelta¹⁵ prohlašoval, že zavraždění statisíců židů v Osvětimi-Birkenau nebylo technicky ani organizačně možné a s Richardem Evansem¹⁶ se přel o to, zda byl hlavní příčinou velké úmrtnosti vězňů v nacistických koncentračních táborech tyfus, jehož rozšíření mělo podle něj zapříčinit spojenecké bombardování Německa.*“¹⁷

¹⁴ ZEMAN. P. *David Irving a osvětimská lež*. [online] [cit. 2015-10-20] Dostupný z: <http://www.holocaust.cz/zdroje/odborne-a-dalsi-texty/david-irving-a-osvetimska-lez/#remark-65>

¹⁵ Holandský historik z univerzity ve Waterloo v Kanadě

¹⁶ profesor cambridžské univerzity

¹⁷ ZEMAN. P. *David Irving a osvětimská lež*. [online] [cit. 2015-10-20] Dostupný z: <http://www.holocaust.cz/zdroje/odborne-a-dalsi-texty/david-irving-a-osvetimska-lez/#remark-65>

David Irving prohrál a byl uznán vinným v těchto bodech obžaloby:

1) *David Irving popírá holocaust,*

2) *nemá pravdu, když popírá existenci plynových komor v Osvětimi-Birkenau,*

3) *Leuchterova zpráva není věrohodným důkazem neexistence vraždění plynem v osvětimském táboře,*

4) *ustavičně manipuluje s fakty, falšuje je a uzpůsobuje svým ideologickým východiskům,*

5) *ve vyličení bombardování Drážďan, které uváděl jako příklad spojeneckého zločinu, používal špatné statistiky, falešně reprodukoval výpovědi svědků a vyvozoval z nich špatné závěry,*

6) *byl ve spojení s pravicovými radikály a vystupoval na jejich shromážděních.*¹⁸

*„Pro nedostatek důkazů se soud neshodl s obhajobou pouze v jediném bodě a to v tom, že David Irving neoprávněně manipuloval v ruských archivech s Goebbelsovými deníky. Konečný verdikt soudu pak zněl, že David Irving je rasista, antisemita, popírač holocaustu a úmyslně falšuje historická fakta.“*¹⁹

V listopadu 2005 byl David Irving zatčen v Rakousku za projev a interview z roku 1989, v němž popřel plynové komory v Osvětimi. V roce 2006 byl odsouzen na tři roky vězení. Přiznal, že v roce 1989 opravdu popřel plynové komory v Osvětimi, ovšem dnes již připouští, na základě nových dokumentů, že plynové komory existovaly a skutečně byly využívány k zabíjení. Irving nestrávil celé tři roky ve vězení a byl předčasně propuštěn. O soudním procesu i vězení napsal knihu s názvem Kriminál. V roce 2007 se účastnil knižního veletrhu v Polsku. Z tohoto veletrhu byl vyhoštěn, neboť zde předčítal a propagoval své knihy a teze o Hitlerovi, jeho nevědomosti holocaustu. Takové jednání je v Polsku zakázáno. Dle Irvinga to svědčí, jen o tom, že v Polsku nemají svobodu slova.

¹⁸ZEMAN. P. *David Irving a osvětimská lež*. [online] [cit. 2015-10-20] Dostupný z: <http://www.holocaust.cz/zdroje/odborne-a-dalsi-texty/david-irving-a-osvetimska-lez/#remark-65>

¹⁹ Tamtéž

3.3 Ernst Zündel

Ernst Zündel se narodil 24. dubna 1939 v Calmbachu. V roce 1976 se stal majitelem torontského nakladatelství Samizdat a vydával "Germania-okružní dopisy", ve kterých propagoval neonacistické a protižidovské teze.²⁰ Nakladatelství nebylo jediným nástrojem, kterým bylo možné šířit jeho myšlenky. Používal také radiové stanice, televizní kanály a webové stránky. Kromě vydávání tiskových materiálů, prodává přes internet nahrávky Hitlerových projevů, nacistické filmy a kazety s pochody SS.²¹

„Hlavním argumentem Zündela je popírání, že za Hitlera bylo vyraženo šest milionů Židů. Tvrdí, že jde o kabalistické číslo, které se opakuje mnohokrát v dějinách. V minulém století se tvrdilo, že v roce 1919 je na Ukrajině ohroženo hlady šest milionů Židů, což nebyla pravda, stejně tak jako počet zahynulých za Hitlera. Jak lze srovnávat dvě zcela nesouvisící veličiny, to však již nevysvětluje.“²²

Zündel byl ve svém životě několikrát souzen, ve většině případů skončil s podmíněným trestem nebo s pokutou. *„Ernst Zündel, byl v Kanadě v roce 1988 odsouzen k devíti měsícům nepodmíněného trestu odnětí svobody za vydání zmíněné knihy Richarda Harwoodse a dalších neonacistických děl.“²³* Při tomto soudním procesu ho podpořili i další popírači například: Robert Faurisson nebo Udo Walendy. V procesu byla poprvé použita také Leuchterova zpráva, která byla vypracována v rámci obhajoby.²⁴ Zprávu soud jako důkaz neuznal, ovšem to nebrání popíračům tuto zprávu považovat za pravdivou a často na ni odkazují.

Na osobu Ernsta Zündela byl vydán v Německu zatykač v roce 1991. V roce 2003 byl deportován do Kanady po předešlém útěku do USA. Následně byl v roce 2005 převezen z Kanady do Mannheimu, kde byl i obžalován. Soud byl zahájen ještě téhož roku.

²⁰ SEEMANN, R. Proces s neonacistou Zündelem byl odročen. *Britské listy*. 2005. ISSN 1213-1792.

Dostupné z: <http://blisty.cz/art/25810.html>

²¹ MARŠÁK, J. Holocaust nebyl!?:Současný stav hnutí popíračů holocaustu. *Britské listy*. 2005. ISSN 1213-1792. Dostupné z: <http://blisty.cz/art/21809.html>

²² SEEMANN R. Proces s neonacistou Zündelem byl odročen. *Britské listy*. 2005. ISSN 1213-1792. Dostupné z: <http://blisty.cz/art/25810.html>

²³ ŠEVČÍKOVÁ, E. Problematika popírání holocaustu v České republice. In: Kuklík, J. a R. Petráš. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica*. Praha: Karolinum, 2014. ISSN 0323-0619

²⁴ Více viz. kapitola Leuchterova zpráva

„Žalobce Andreas Grossmann v závěrečné řeči poukázal na to, že Zündel dlouhodobě a soustavně popírá ve svých spisech i na webových stránkách nezvratně prokázanou skutečnost, že němečtí nacisté zahubili miliony Židů. Zdůraznil, že společnost musí být před takovými osobami, jako je Zündel, chráněna. Obhájci naopak žádali zproštění obžaloby a propuštění svého mandata. Sám Zündel před soudem nepromluvil a zřekl se i práva na závěrečné slovo.“²⁵

Ernst Zündel odešel od soudu s pětiletým trestem odnětí svobody. V roce 2010 opustil věznici v Mannheimu. Před věznicí ho vítali jeho příznivci, kteří mu tleskali.

Zajímavým faktem je, že podpory se Zündel dočkal také v České republice. V říjnu 2005 proběhla demonstrace před německým velvyslanectvím v Praze. Právě tato akce měla vyjádřit podporu E. Zündelovi a upozornit na to, že se jedná především o proces, který popírá svobodu slova. Samotné demonstrace se mimo jiné účastnil i Antonín Čermák, který se díky svým výrokům dostal před soud. Od soudu si odnesl podmínku v délce 15 měsíců na zkušební dobu 3,5 roku.²⁶

Ernst Zündel je velice dobrým příkladem popírače, který uměl a umí využít všech mediálních prostředků k šíření svých názorů. V USA a Kanadě využíval hlavní vysílací časy v televizi i radiovém vysílání. Internetové stránky využívá v maximální možné podobě a jeho stránky jsou stále funkční a dostupné.²⁷ Na těchto stránkách je možné stále zakoupit DVD a knihy s popíračskou a rasistickou tematikou. Zündel pochopil důležitost internetu v dnešním světě a převážně jeho jednoduchost. Uvědomil si, jak moc důležitou funkci sehrává internet a sociální sítě převážně u mládeže. Právě tato skupina obyvatel je otevřená nejrozličnějším názorům a snadno ovlivnitelná.

²⁵ LIDOVKY.CZ.Zundel dostal pět let za popírání holocaustu. *Lidovky*. [online].[cit. 2015-11-27] Dostupný z: http://www.lidovky.cz/zundel-dostal-pet-let-za-popirani-holocaustu-fnb-/zpravy-svet.aspx?c=A070215_132749_in_zahranici_hlm

²⁶ iDNES.cz. Obhájce holocaustu dostal podmínku. *iDnes.cz*. [online].[cit. 2015-11-27] Dostupný z: http://zpravy.idnes.cz/obhajce-holocaustu-dostal-podminku-d66-/krimi.aspx?c=A060116_111830_domaci_jba

²⁷ <http://www.zundelsite.org/>

4 HLAVNÍ SPORY

Jak již bylo řečeno, program popíračů holocaustu nebyl a není jednotný. Pochopitelně je možné najít několik hlavních sporů, ke kterým se vyjadřují. Jedná se o spory vedené na téma plynových komor, s tím související Cyklon B a také autenticitu Deníku Anny Frankové.

Spor o plynové komory je nejstarším sporem. Souvisí s námitkou popíračů, že není možné, aby bylo zabito 6 milionu Židů. Plynové komory jsou určitým symbolem systematického vyhlazování a i jejím nástrojem. Tento fakt je popíračům dobře znám, a pokud by se jim podařilo vyvrátit existenci plynových komor, cesta k vyvrácení celého holocaustu by byla mnohem jednodušší.

Spor o cyklon B souvisí s plynovými komorami. Dle popíračů není možné zabít takové množství lidí právě cyklonem B. Dokumenty, které dokazují dodávky právě této látky do koncentračních táborů, nejsou dle jejich názorů přesvědčivé a dokazují jen použití na desinfekční účely oblečení.

Velice zajímavé je i popírání autenticity Deníku Anny Frankové. Není překvapivé, že toto velice známé a překládané dílo se stalo terčem právě popíračů. Tato kniha, která je i velice přístupná mladším čtenářům, je popíračům trnem v oku. Pokud by se jim podařilo přesvědčit čtenáře o nepravosti zápisků Anny Frankové, podařilo by se jim také napadnout i ostatní sepsané výpovědi přeživších a začít tak nabourávat celé povědomí o holocaustu především u mladší generace.

Pokud by se podařilo popíračům dokázat, že plynové komory neexistovaly, cyklon B nesloužil k zabíjení, deník Anny Frankové je padělek a padělané jsou i fotografie, prosazení myšlenky o osvětimské lži by bylo mnohem jednodušší. A právě z těchto důvodů se snaží popírači vyvrátit alespoň jednu stěžejní událost holocaustu, rozložit myšlenku holocaustu napadáním jednotlivých částí je jejich cílem.

4.1 Plynové komory

Tento spor provází hnutí popíračů od samého počátku. Podle jejich názoru plynové komory nikdy neexistovaly. A komory, které se dochovaly, sloužily pouze k vyčištění oblečení a odvšivení. Na jejich názoru nic nemění ani knihy, dokumenty a především výpovědi a vzpomínky přeživších.

Mezi argumenty, které jsou předkládány, patří stavební plány Osvětimi. Na těchto plánech není zakreslena plynová komora. Podle Harwooda není možné, aby plynová komora, která měla zabít tisíce lidí, nebyla nakreslena v architektonických plánech. *„Němci byli ohledně dokumentů takoví pedanti, že se v archivech táborového muzea dodnes nachází faktury za psí žrádlo. Není tam ale žádný plán, nákres ani jakýkoliv záznam o stavbě plynových komor.“*²⁸ Harwood se podobně staví i k plynovacím sprchám. *„Historika o plynovacích sprchách vychází z toho, že v táboře skutečně byla sprcha pro hromadné sprchování. Je ironií, že Němci věnovali zvláštní pozornost tomu, aby se všichni vězni pravidelně sprchovali a předcházelo se tak šíření chorob, jež by významně omezovaly přísun pracovních sil pro průmysl v okolí tábora.“*²⁹

Sám Harwood připouští zničení krematorií, které Němci ničili při ústupu před Sověty. Ovšem tu samou možnost u plynových komor popírá. Při nastupující prohře je však logickým postupem právě zničení všech důkazů, které by časem přispěly k prokázání viny.

Popírači poukazují především na nemožnost fungování plynových komor k vyvraždění Židů. Argumentují často technickými posudky a expertními zprávami. Nejznámější jsou dva dokumenty, a to Leuchterova zpráva a Rudolfova zpráva.

²⁸ HARWOOD, R. *Zemřelo skutečně šest milionů?*. 5.vyd. 2011. s. 53.

²⁹ Tamtéž.

4.1.1 Leuchterova zpráva

Tuto zprávu napsal Fred Leuchter v roce 1988. Leuchter působil jako svědek v procesu s Ernstem Zündelem. Své zkoumání prováděl v Osvětimi – Birkenau a Majdanku. Odebírání vzorků a zbytků z plynových komor uskutečňoval bez souhlasu místních úřadů a bez přítomnosti dalších svědků³⁰. Sám o své výpravě píše v úvodu zprávy: „*Můj výzkum zahrnoval Osvětim, Birkenau a Majdanek (Lublin) a všechny jejich krematoria a údajné plynové komory. Tento úkol jsem přijal a 25. února 1988, kdy jsem vedl výpravu do Polska. V této skupině jsem byl já, má žena Carolyn, kreslič Howard Miller, kameraman Jurgen Neumann a polský překladatel Tijadar Rudolph. Vrátili jsme se 3. března 1988 po prozkoumání všech nezbytných zařízení v Osvětimi, Birkenau a Majdanku.*“³¹

„*Cílem zprávy je zpochybnit samotnou možnost proveditelnosti holocaustu a dokázat, že účelem plynových komor nebylo vyhlazování Židů.*“³² O tuto zprávu se opírá i Harwood. Poukazuje na analýzu 40 vzorků, jež byly odebrány z plynových komor a byly podrobeny chemické analýze v amerických laboratořích.³³ „*Ty v nich neobjevily žádné významnější pozůstatky kyanovodíku s výjimkou stavby, u níž se všeobecně uznává, že byla využívána k dezinfekci oblečení nuceně pracujících cyklonem B. Jak se dalo předpokládat, její cihlové zdivo bylo tímto jedem stále silně nasycené*“³⁴. Ve své knize již ale neuvádí, že několikanásobné množství Cyklonu B je třeba k hubení hmyzu, a tedy i vši, než k usmrcení člověka.³⁵

³⁰ZEMAN, P. *David Irving a osvětimská lež*. [online] [cit. 2015-12-27] Dostupný z: <http://www.holocaust.cz/zdroje/odborne-a-dalsi-texty/david-irving-a-osvetimska-lez/#remark-65>

³¹LEUCHTER, A. *Leuchterova zpráva*. [online] [cit. 2015-11-2] Dostupný z: <http://www.vho.org/aaargh/tche/LEUCHTERcesky.pdf>

³²*Zpochybňování funkce plynových komor*. [online] [cit. 2015-12-27] Dostupný z: <http://www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/antisemitismus-po-druhe-svetove-valce/popirani-holocaustu/zpochybnovani-funkce-plynovych-komor/>

³³HARWOOD, R. *Zemřelo skutečně šest milionů?*. 5.vyd. 2011. s. 57.

³⁴tamtéž

³⁵*Zpochybňování funkce plynových komor*. [online] [cit. 2015-12-27] Dostupný z: <http://www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/antisemitismus-po-druhe-svetove-valce/popirani-holocaustu/zpochybnovani-funkce-plynovych-komor/>

Dále poukazuje na špatné technické řešení plynových komor. „Komory jsou příliš malé na to, aby se do nich fyzicky vešly udávané počty vězňů. Zařízení v Majdanku jsou rovněž k plynování nezpůsobilá. Zařízení je postaveno takovým způsobem, že plyn uvnitř komory nemohl být nijak usměrňován a komora samotná je příliš malá na to, aby mohla pojmout tolik obětí, kolik se jí přičítá.“³⁶ Protiargumentem je konstatování o nedostatečném studiu pramenů a překroucení tvrzení o ventilačních systémech jednotlivých budov. Mimo jiné jsou také přehlížena svědectví přeživších z koncentračních táborů.³⁷

Ačkoliv sám Leuchter před soudem přiznal, že není inženýr a nemá odborné znalosti, i když byl tak prezentován, jeho závěry jsou používány mnoha popírači jako jasné důkazy o neexistenci plynových komor.

³⁶Leuchterova zpráva. [online] [cit. 2015-11-2] Dostupný z:
<http://www.vho.org/aaargh/tche/LEUCHTERcesky.pdf>

³⁷Zpochybňování funkce plynových komor. [online] [cit. 2015-12-27] Dostupný z:
<http://www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/antisemitismus-po-druhe-svetove-valce/popirani-holocaustu/zpochybnovani-funkce-plynovych-komor/>

4.2 Cyklon B

V tomto sporu popírači jednotně tvrdí, že Cyklon B nemohl být používán na zabíjení lidí, ale pouze na desinfekci a odvěšvení oblečení. „*Cyklon B byl v Osvětimi skutečně používán: k vyhubení vši a jiných nositelů nákazy. Vzhledem k velké koncentraci lidí na malém prostoru a ke špatným hygienickým podmínkám, kterým se už z důvodu různé kulturní úrovně vězňů nedalo předejít, existovalo nebezpečí vypuknutí epidemií. Proto věnovala SS ve všech koncentračních táborech největší pozornost právě dodržování přísných hygienických pravidel.*“³⁸

V jednom z rozhovorů prohlásil Faurisson, že plyn je jednou z nejobtížněji použitelných zbraní. „*Jděte a navštivte nějakou plynovou komoru v americké věznici a povšimněte si, že tam zabíjejí pouze jednoho člověka. Abyste usmrtili pouze jednu osobu, musíte dodržovat mimořádná bezpečnostní opatření. Opravdovým problémem je vzduchotěsnost. Největší obtíže nastávají s použitím kyanovodíku či cyklonu B, protože silně přilnou k povrchům a k lidskému tělu obzvláště. Pro plynovou komoru také potřebujete velmi silné dveře. Taktéž se neobejdete bez speciálního vybavení, pomocí něhož zneutralizujete plyn po zplynování. Doktor a dva muži vstupují do plynové komory se speciálními plynovými maskami a musí mrtvé tělo pečlivě očistit, protože to samotné je otrávené. Oproti tomu je usmrcování až DVOU TISÍC lidí naráz cyklonem B, které se mělo konat v Osvětimi – přičemž členové útvaru zvláštního nasazení měli údajně při vstupu do plynových komor jíst a kouřit, což by znamenalo, že logicky žádnou plynovou masku mít nemohli – opravdu směšnou historkou. Cyklon B se navíc vyznačuje svou výbušností.*“³⁹ V případě likvidace Židů, popírači argumentují vysokou nebezpečností, velkými technickými požadavky. Negativní vlastnosti se uznávají pouze v jednom z případů, a to při použití plynu na likvidaci. V obou případech se však jedná o stejný plyn. Je to jen další důkaz toho, že popírači si vybírají jen fakta, která podporují nebo potvrzují jejich názory a předpoklady.

³⁸ SEIDL, R. *Osvětím fakta versus fikce*. 2007. Dostupné z: http://www.vzdelavaci-institut.info/?q=system/files/Osvetim-fakta_versus_fikce-Rudolf_Seidl.pdf

³⁹ FAURISSON, R. *Robert Faurisson pro Rádio Islám* [online] [cit. 2015-12-27] Dostupný z: http://radicalrevival.files.wordpress.com/2010/02/robert_faurisson_-_rozhovor_pro_radio_islam.pdf

4.3 Deník Anny Frankové

Deník Anny Frankové patří k nejznámějším a nejprodávanějším knihám s tématem holocaustu. Anna v deníku popisuje události dvou let, které strávila společně s rodinou v úkrytu v jednom holandském domě. Anna válku nepřežila, zemřela v Bergen-Bersenu na tyfus. Její deník s úpravami vydal po válce její otec. Poprvé kniha vyšla v roce 1947, česky pak 1956. Od té doby byla přeložena do 55 jazyků a prodala se v milionových nákladech.

Deník Anny Frankové se pochopitelně stal terčem útoků popíračů holocaustu. Pokud by společnost přesvědčili, že Deník je podvrh, bylo by jistě jednodušší je přesvědčit i o faktu, že se holocaust neudál tak, jak jim je předkládáno, ale vše bylo jinak.

Podle Faurissona je Deník podvrh a otec Anny Frankové Otto Frank je podvodník. Mimo jiné poukazuje na nejednotnost jednotlivých vydání: „*Já sám jsem objevil dvě nebo tři rozdílné Anny Frankové. Kdyby někdo mohl udělat takovéto srovnání dnes, myslím, že bychom se dopátrali více jak osmi nebo deseti Anne Frank*“⁴⁰. Deník byl opravdu vydán opakovaně a tato vydání byla mírně upravena. V prvních vydáních byly vynechány pasáže se sexuální tematikou, tyto pasáže byly později doplněny. Faurisson také poukazuje na absenci odpovědí ze strany Otto Franka při dotazování na hluk, který musel vznikat při štípání dřeva nebo na likvidaci odpadů.

Harwood poukazuje na nejednotnost písma, kterým je Deník psán. „*Časopis Life přinesl 18. srpna 1958 na titulní stránce fotografii Anne Frankové a v pozadí písmo, které je evidentně a nezpochybnitelně psáno dětskou rukou. Nicméně v dalších publikovaných ukázkách rukou psaného deníku – včetně velkého poutače před školou Anne Frankové.*“⁴¹

⁴⁰FAURISSON, R. *Mé revizionistické metody*. [online] [cit. 2015-12-27] Dostupný z: http://www.vzdelavaci-institut.info/?q=system/files/Me_revizionisticke_metody-Robert_Faurisson.pdf

⁴¹HARWOOD, R. *Zemřelo skutečně šest milionů?*. 5.vyd. 2011. s.57

5 POPÍRÁNÍ HOLOCAUSTU V ČESKÉ REPUBLICE

Popírání holocaustu se nevyhnulo ani České republice. Není překvapením, že převážně ultrapravicové skupiny a hnutí, které jsou antisemitistické a neonacistické přebraly i popírání holocaustu. Z 90. let můžeme vybrat například Národní alianci, která vznikla v roce 1998. Ve svém časopise s názvem Vlajka, vydávala články s rasistickým a antisemitistickým námětem. Hlavní představitel Vladimír Skoupý měl na demonstraci na Vítkově 28. října 1999 prohlásit: *„Odmítám věřit báchorkám o holocaustu, žádných šest milionů neexistovalo ani žádné plynové komory, neexistovalo vyhlazování Židů a Cikánů, a i kdyby to náhodou byla pravda, copak má český člověk, skutečný hrdina, navíc legionář, menší hodnotu než nějaký Izák nebo Lakatos“*⁴².

Podle Nekvapila je popírání holocaustu v současnosti uplatňováno jako extremistická propaganda několika způsoby. *„Jednak prostřednictvím více či méně sofistikovaných článků v interních periodikách neonacistických a ultrapravicově orientovaných stran a hnutí (tedy v tištěných a dnes převážně internetových fan-zinech), dále pak prostřednictvím komplikované a ze zahraničí financované sítě překladatelů, vydavatelů a distributorů revizionistické literatury a konečně také verbální formou především v textech písni skinheadských skupin.“*⁴³

U nás známou a medializovanou kauzou bylo vydání brožury Osvětím fakta versus fikce – Nové a utajované poznatky o holocaustu. Pod touto publikací byl uveden jako autor Rudolf Seidl. Brožura byla během roku 2005 dodána dokonce i učitelům dějepisu na středních školách a gymnáziích. *„Policie České republiky v souvislosti se šířením této brožury zahájila již v roce 2001 trestní stíhání proti neznámému pachateli pro podezření ze spáchání trestného činu podle § 260 trestního zákona, podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka“*⁴⁴. Díky zájmu médií o tuto kauzu se brzy vyskytla okamžitá reakce na distribuci

⁴² NEKVAPIL, V.: Antisemitismus u nás: Přehled situace v České republice po roce 1989. 2011, [online] [cit. 2015-12-27] Dostupné z: http://www2.holocaust.cz/cz/resources/ros_chodes/2003/02/nekvapil

⁴³ Tamtéž

⁴⁴ ŠEVČÍKOVÁ, E. Problematika popírání holocaustu v České republice. In: Kuklík, J. a R. Petráš. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica*. Praha: Karolinum, 2014. ISSN 0323-0619

této brožury. Sdružení historiků ČR se od této brožury zcela distancovalo. „Text nelze kvalifikovat jinak než jako otevřeně rasistický, který je i zjevnou obhajobou nacismu. Z vědeckého i etického hlediska se od něho nelze než důrazně distancovat.“⁴⁵

Další mediálně poměrně známý případ se týká Vladimíra Stwora. Stwor je Čechokanaďan, který uveřejnil na svém serveru Zvědavec článek Holocaust a jeho čtyřmiliónová varianta, autora D. Cassidyho. Článek byl uveřejněn v roce 2007 na kanadských internetových stránkách, jejichž server je v USA. V obou zemích není popírání holocaustu trestným činem.

„Žaloba Stworu vinila z propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka, druhá strana se hájila tím, že článek byl uveřejněn pouze za účelem vyvolání diskuze. Prvoinstanční soud Stworu dvakrát viny zprostil, ovšem odvolací soud pokaždé rozsudek zrušil a případ vrátil k novému projednání.“⁴⁶ Stwor byl v květnu 2011 uznán Okresním soudem pro Prahu-západ vinným z podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka a odsouzen k půlročnímu trestu odnětí svobody odloženém na zkušební dobu dvou let, který potvrdil v září i Krajský odvolací soud v Praze.⁴⁷ Stwor podal dovolání k Nejvyššímu soudu. Nejvyšší soud dovolání zamítl a potvrdil závěry Krajského odvolacího soudu.⁴⁸

Tyto kauzy jsou pouze zlomkem, který se dostane do širšího povědomí veřejnosti. Mnoho dalších článků, brožur a knih se šíří v menší míře tištěnou formou a v daleko větší míře pomocí internetu.

⁴⁵ VOREL, P. a Z. BENEŠ. Stanovisko k brožure Rudolfa Seidla. *Zpravodaj historického klubu* [online]. 2005, roč. 16, č. 2, s. 7–8, Dostupné z: <http://www.sdruzenihistoriku.cz/soubory/zpravodaj/zprav052.pdf>

⁴⁶ ŠEVČÍKOVÁ, E. Problematika popírání holocaustu v České republice. In: Kuklík, J. a R. Petráš. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica*. Praha: Karolinum, 2014. ISSN 0323-0619

⁴⁷ ČTK, zep: Soud pravomocně potrestal Čechokanaďana za zpochybňování holocaustu [online] [cit. 2015-10-17], Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/soud-pravomocne-potrestal-cechokanadana-za-zpochybnovani-holokaustu-1et-/krimi.aspx?c=A110929_161338_krimi_zep

⁴⁸ STWORA, V.: Nejvyšší soud: Diskuze je ze zákona zakázána [online] [cit. 2015-12-27], Dostupné z: <http://www.zvedavec.org/zvedavec/2012/07/5043-nejvyssi-soud-diskuze-je-ze-zakona-zakazana.htm>

6 PRÁVNÍ POSTIH POPÍRÁNÍ HOLOCAUSTU

Zákaz popírání holocaustu pod pohrůzkou trestu se může zdát jako řádný způsob pro umlčení popíračů. Bohužel ani trestní postih zcela nezastavil popírače, v některých zemích snad omezil, ale zcela jistě nezastavil úplně. Soudní spory s popírači holocaustu, popřípadě soudní spory s vyznavači rasistických či jiných extremistických ideologií, jsou stále častější a končí potrestáním obviněného. Na druhé straně tyto soudní spory často poskytují vítanou mediální publicitu těmto popíračům, a tak i větší zájem o jejich osoby.

V České republice toto téma řeší především Trestní zákoník v Hlavě 13. Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy.

Jedním ze zákonů, který řeší tuto problematiku je §403 Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka.

(1) Kdo založí, podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným podobně účinným způsobem,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny,

c) spáchá-li takový čin jako voják, nebo

d) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Příprava je trestná.⁴⁹

Tento paragraf neupravuje přímo popírání holocaustu, ale podporu hnutí k tomu směřujících.

⁴⁹ Zákon č 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In Sbirka zákonů České republiky. 2009. ISSN 1211-1244
Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/sb011-09-pdf.aspx

Dalším paragrafem, který upravuje tuto problematiku, je §404 Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka a zní takto:

„Kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 403 odst. 1, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta“⁵⁰.

V tomto případě je nutné objasnit, co zákon shledává veřejným projevem. Veřejné sympatie jsou vysvětleny v § 117 Veřejné spáchání trestného činu:

„Trestný čin je spáchán veřejně, jestliže je spáchán a) obsahem tiskoviny nebo rozšiřovaného spisu, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo b) před nejméně třemi osobami současně přítomnými“⁵¹.

V České republice je popírání holocaustu klasifikováno jako trestný čin. Stejně jako v dalších zemích.

Otázka právního postihu popírání holocaustu není jednoduchá. Na toto téma se vyskytuje několik názorů. Zda má být či ne trestné popírání holocaustu, nebo má být trestná jen jeho obhajoba a schvalování. Pokud je řešen právní postih popírání holocaustu, vždy je současně řešena i svoboda projevu. Nejprve je nutné vysvětlit pojem svoboda projevu.

Svoboda projevu je zaručena článkem 17 Listiny základních práv a svobod. Ale tato svoboda není neomezená. Její omezení je definováno takto: *„Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti“⁵².*

Svobodu projevu definuje i čl. 10 odst. 2 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách: *„Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany*

⁵⁰ Zákon č 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In Sbirka zákonů České republiky. 2009. ISSN 1211-1244
Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/sb011-09-pdf.aspx

⁵¹ Tamtéž

⁵² Česká republika. Listina základních práv a svobod. In Sbirka zákonů, Česká republika. 1992, roč. 1993, částka 1, usnesení předsednictva České národní rady č. 2, s. 17-23. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=22426>. ISSN 1211-1244.

*zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci*⁵³.

Ačkoliv je svoboda projevu právně definována i omezena a většina zemí, včetně České republiky, má možnost právního postihu, i přesto dochází ke sporům, zda popírání holocaustu trestat nebo je to omezení svobody slova.

V českém právním systému je právní postih popírání holocaustu zakotven v zákoně č. 40/2009 Sb.

*„Kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické, komunistické nebo jiné genocidium nebo nacistické, komunistické nebo jiné zločiny proti lidskosti nebo válečné zločiny nebo zločiny proti míru, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta*⁵⁴

Pro správné a přesné pochopení celého znění je třeba objasnit termín genocidium. Tento termín je definován v § 400 trestního zákoníku.

(1) Kdo v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou, třídní nebo jinou podobnou skupinu lidí

a) uvede příslušníky takové skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit jejich úplné nebo částečné fyzické zničení,

b) provede opatření směřující k tomu, aby se v takové skupině bránilo rození dětí,

c) násilně převádí děti z jedné takové skupiny do druhé, nebo

d) způsobí příslušníkovi takové skupiny těžkou újmu na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo k činu uvedeném v odstavci 1 veřejně podněcuje.

*(3) Příprava je trestná*⁵⁵.

⁵³ čl. 10 odst. 2 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách

⁵⁴ Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In Sběrka zákonů České republiky. 2009. ISSN 1211-1244
Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/sb011-09-pdf.aspx

⁵⁵ Tamtéž

Možnost trestního postihu, který zákon v České republice umožňuje je nástrojem proti popíračům holocaustu, ale i přívržencům nacistických nebo jiných extrémistických hnutí. Přes tuto možnost je to stále kontroverzní téma. V této debatě se proti sobě obvykle staví názor na trestnost popírání a naopak právo na svobodu slova.

Dalším řešením by byla naprostá ignorace popíračských názorů. Pokud by se o ně veřejnost nezajímala, nečetla jejich články a knihy a nejevila by žádný zájem, jejich názory by se dále nešířily. Ovšem toto řešení je nereálné. Člověk je od přírody zvědavý, a ač s těmito názory nemusí souhlasit, většinou si je přečte v knize anebo ještě pravděpodobněji na internetu. Pokud se na holocaust, jakožto na reálnou a jistou historickou událost, objeví názory naprosto protichůdné od těch, co obvykle slýcháme, projeví se lidská zvědavost se o tyto názory zajímat.

Otázka právního postihu, přestože je u nás již uzákoněn, je velice složitá. Tento fakt, vyplývá i z dotazníkového šetření, které bylo realizováno v rámci této práce. Dotazníkové šetření a jeho výsledky jsou rozebrány v následující kapitole.

PRAKTICKÁ ČÁST

7 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

7.1 Cíl a hypotézy průzkumu

Cílem dotazníkového průzkumu bylo zmapování povědomí o popírání holocaustu, znalost dotazovaných o osobnostech v popíračském hnutí a zjištění názorů na trestní postih a míru nebezpečnosti těchto výroků a názorů. Je možné předpokládat, že znalosti o holocaustu a vysvětlení tohoto pojmu nebudou činit respondentům potíže, vzhledem ke školní výuce i množství dokumentů, filmů i literatury. U termínu popírání se nedá taková jistota již očekávat. Tyto hypotézy jsou také založeny na geografické poloze České republiky. Vzhledem k její poloze ve středu Evropy se dá předpokládat dobrá informovanost a u některých i osobní návštěva muzeí věnovaných holocaustu nebo přímo některého z koncentračních táborů. Průzkum realizovaný dotazníkovým šetřením je zaměřen na vyvrácení či potvrzení předem daných hypotéz.

Hypotéza č. 1: Popírání holocaustu je pro dotazované nepřijatelné.

U této hypotézy bude brán zřetel především na negativní postoje k popírání a upozornění na jeho nebezpečnost ze strany respondentů. Je založena na znalosti holocaustu dotazovaných a problematiky popírání.

Hypotéza č. 2: Nejznámějším popíračem holocaustu je David Irving.

Tato hypotéza předpokládá, že David Irving bude díky soudnímu procesu a knihám, které publikuje i v současné době nejvíce uváděn v otázce č. 6: Kterého konkrétního představitele popírání holocaustu znáte?.

Hypotéza č. 3: Popírání holocaustu má být trestné.

Zde je předpoklad negativního přístupu k popírání a tím i uvítání možnosti trestního postihu, která je v České republice uzákoněn. Druh trestu není specifikován.

7.2 Metoda průzkumu

Pro průzkum byla použita metoda dotazníkového šetření. Jedním z důvodů pro tuto volbu byla skutečnost snadného a rychlého šíření mezi dotazovanými. Byla použita forma tištěného dotazníku a také rozesílání dotazníku emailem a samozřejmě po sociálních sítích, které jsou oblíbené a dostupné mezi dotazovanými.

Dotazník obsahoval 10 otázek otevřeného typu. Tento typ otázek byl zvolen z důvodu uplatnění větší míry kreativního vyjádření vlastního názoru, než je tomu u uzavřených otázek. Uzavřené otázky by účastníkům šetření neposkytovaly mnoho místa k vyjádření a limitovaly by je již předložené odpovědi.

Vyhodnocení otázek otevřeného typu je složitější, než je tomu u otázek uzavřených. Umožňují však srovnání většího spektra názorů a při vyhodnocení můžeme dělit odpovědi podle společných hlavních rysů, které odpověď skýtá. Tento postup byl také při rozboru dotazníku zvolen.

Dotazník byl nejprve distribuován testovací skupině respondentů, která čítala 15 jedinců. Jako způsob šíření dotazníků pro testovací skupinu bylo zvoleno zasílání emailem, u kterého je předpoklad rychlého návratu zpět k zadavateli. Po navrácení dotazníků bylo zkontrolováno správné pochopení otázek respondenty a míra otevřenosti v odpovědích. V této testovací skupině bylo odpovězeno na veškeré otázky a z tohoto důvodu byly ponechány otázky otevřeného typu.

7.2.1 Výzkumný vzorek

Dotazník byl šířen převážně mezi respondenty, kteří navštěvují střední nebo vysoké školy, popř. disponují tímto vzděláním. U tohoto vzorku byl předpoklad většího zájmu o informace čtením různorodé literatury a také předpoklad velkého využívání internetu v každodenní činnosti i komunikaci.

Dotazník byl rozeslán 200 respondentům. Návratnost činila 94%, průzkumu se tedy aktivně zúčastnilo 188 respondentů. Z toho bylo 103 žen a 85 mužů. Věkové rozpětí se pohybovalo mezi 18 – 35 lety.

7.3 Rozbor dotazníku

Ve vyhodnocování dotazníku se zaměřím na otázky 4 až 10. Předchozí otázky číslo 1 až 3 sloužily k přesnější identifikaci účastníků dotazníku. Tyto informace byly zmíněny v předchozí části práce. Jedná se o otevřené otázky, z tohoto důvodu budou odpovědi děleny do několika kategorií a větší důraz je kladen na odpovědi ojedinělé a určitým způsobem vybočující. Nejprve bude hodnocena každá otázka zvlášť, následně dotazníkové šetření jako celek. Odpovědi respondentů jsou přepsány doslovně a nejsou upravovány gramaticky ani stylisticky.

Otázka č. 4: Jak byste popsali holocaust?

U této otázky byl předpoklad dobré znalosti nastíněné problematiky. Vyskytlo se několik odpovědí, v nichž nebyl zahrnut pouze židovský národ, ale také Romové a další etnické menšiny. Tato odpověď se objevila celkem ve 20 případech.

„Holocaust je vyvražďování Židů, které probíhalo za druhé světové války v koncentračních táborech. Například v Osvětimi“.

„Záměrné vyhlazení židovského národa a velice tragická událost světových dějin“.

„Holocaust je prostředkem konečného řešení židovské otázky“.

„Němci provedená hromadná vražda Židů. Především v plynových komorách“.

„Je to vyhlazení Židů a Romů, které prováděli Němci v koncentračních táborech“.

„Snaha o likvidaci všech Židů. Byla prováděna v koncentračních táborech“.

„Jedná se promyšlený plán zabití všech Židů, který byl vymyšlen Němci. Židé byli shromažďováni a potom zabití v koncentračních táborech“.

V jednom z případů je objevila tato odpověď: *„Holocaust je domnělé vyvraždění 6 milionů Židů“*. Odpověď jednoho z respondentů se na první pohled může zdát jako zcela běžná, než se čtenář odpovědi zaměří na slovo domnělé. Z použití tohoto slova, je již zřejmé, že respondent nepovažuje holocaust za jasnou historickou událost, ale má o ní určité pochyby. Respondentem, který použil takovouto formulaci, byl muž ve věku 18 let. V hodnocení následných otázek, bude tomuto dotazníku věnována pozornost a respondent je pro větší přehlednost označen jako respondent M.

Otázka č. 5: Znáte pojem popírání holocaustu, a pokud ano, co ho podle Vás charakterizuje?

Tento pojem zná 180 dotazovaných. Zbylých 8 dotazovaných odpovědělo, že tento pojem nezná, neslyšel ho nebo ho zaslechl, ale neví, co znamená, a co je pro tento pojem charakteristické. Nejčastěji bylo popírání charakterizováno jako snaha popřít hrůzy holocaustu nebo jako zabíjení v koncentračních táborech.

„Jsou to názory proti existenci koncentračních táborů“

„Tvrdí, že Hitler nenechal zavraždit Židy v koncentrákách“.

V několika odpovědích bylo zmíněno, že dotazovaný sice zná tento pojem, ale nevěnuje mu pozornost.

„Znám, ale je jasný, že tomu nikdo nemůže věřit.“

„Nemá přece cenu, abychom těmto názorům věnovali sebemenší pozornost“.

„Slyšela jsem, ale nezajímá mě to. Stejně je to blbost“.

Uvedená prohlášení svědčí o malém zájmu o danou problematiku a respondenti nevidí důvod, proč brát popírače vážně.

U respondenta M byla uvedena tato odpověď: *„Jasně, znám. Ale podle mě to není popírání. Je to spíš zjišťování něčeho nového, co ještě nikdo neřek“.* Z této odpovědi je patrné, že předchozí odpověď nebyla špatně formulována nebo jen náhodně zvolena, ale respondent má tendence k sympatiím s hnutím popíračů.

Otázka č. 6: Kterého konkrétního představitele popírání holocaustu znáte?

Šestá otázka byla pro respondenty složitá, což vyplývá z nejmenšího počtu konkrétních odpovědí. V 37 případech byla odpověď: *„Nevím“* nebo *„Žádného neznám“*. V 20 odpovědích bylo uvedeno jméno David Irving a v 15 případech Richard Harwood a v 7 případech pak Ernst Zündel. Ve zbylých 109 případech se vyskytovala kombinace uvedených osobností. Ernst Zündel je znám převážně díky mediálnímu zájmu o soudní proces a následné odsouzení na 5 let vězení. R. Harwood se do povědomí dostal svou knihou: *Zemřelo skutečně šest milionů?*. U Davida Irvinga je to kombinace soudního procesu a jeho knižní činnosti. V tomto případě respondent M neměl odlišné odpovědi od ostatních, a také uvedl Davida Irvinga a E. Zündela.

Otázka č. 7: Je podle Vás popírání nebezpečné?

U otázky můžeme vysledovat několik skupin odpovědí.

a) Není nebezpečné.

Společným znakem odpovědí je poukazování na zdravý rozum obyvatel a velký počet jasných důkazů a svědeckých výpovědí.

„Není nebezpečné, protože lidi jsou rozumný a nenechají si nic nakecat“.

„Nepovažuji popírání za nebezpečné, protože koncentrační tábory stále stojí, a hodně svědků, kteří přežili jsou stále naživu a mohou dosvědčit, co všechno se dělo v táborech.“

„Určitě ne. Se školou jsme byli v Osvětimi a přece se nemůže popřít něco, co stále stojí a můžeme to na vlastní oči vidět. A navíc existují přece fotky, ne? To je jasný“.

b) Není nebezpečné, ale musíme je sledovat.

V této kategorii se respondenti vyslovili také ve prospěch bezpečnosti tvrzení, ale zároveň vyslovili možnost sledování těchto názorů, jako preventivního opatření.

„Asi to nebude nebezpečné, ale možná by se ty lidi měli trochu víc sledovat, aby z nich nakonec nebyli rasisti nebo tak“.

„Nemyslím si, že by popírači byli moc nebezpeční, ale souhlasím s tím, že bychom je měli trochu více hlídat a monitorovat jejich činnost na internetu. Přece jen je to veřejně přístupné a může to číst naprosto kdokoliv“.

„Nemyslím si, že pár lidí s takovým hloupým názorem by představovalo nějakou větší hrozbu pro společnost. I když to samé si asi říkali u Hitlera. Takže radši sledovat.“

c) Je nebezpečné.

Zde jsou seskupeni respondenti, kteří se shodovali, že popírání holocaustu je nebezpečné a nemělo by se brát na lehkou váhu.

„Určitě to je nebezpečné. Vždyť jaký normální člověk může říct, že holocaust nebyl? To přece není normální. Máme přece tolik důkazů, tak jak by to mohlo vůbec někoho napadnout. A kdyby to někoho napadlo, proč by tomu měl vůbec někdo věřit. A pokud je někdo fakt přesvědčen, že se to nestalo, měl by si dojit k doktorovi“.

„Nebezpečné to být může. Pokud někdo říká, že nezemřelo 6 milionů Židů, ještě by se to dalo chápat. Ale pokud někdo řekne, že holocaust nebyl vůbec, to už nebezpečné je. Jen tak říct, že to, co se učí i děti ve školách je nesmysl, určitě nebezpečné je. Tvrdí, že mají důkazy, ale to přece nejsou žádné důkazy, když si to překroučí, jak chtějí“.

„To je jasné, že to je nebezpečné. Navíc pokud si to přečtou mladý lidi, který to nezažili, tak by tomu mohli i věřit. A kdoví, kam by se pak mohli přidat, můžou skončit u nějaký extremistický skupiny.“

„Podle mého názoru je tu určité nebezpečí, které z popírání holocaustu vyplývá. V dnešní době jsou na vzestupu extremistické skupiny, které nabízí snadné řešení téměř všech životních problémů, které může člověk mít. A podle mě mladí lidé na toto snadné řešení slyší. S těmito skupinami určitě souvisí i popírání holocaustu a jiné závažné problémy. Takže pod správným vlivem skupiny a třeba i knih nebo tak, může dospět člověk třeba i k názoru, že holocaust nebyl a že Němci vlastně nebyli tak zlí, jak se všude vypráví. A pak už je jen krůček k tomu převzít i jiné extremistické názory“.

„Určitě je to nebezpečné, pokud je možné napadnout i holocaust, tak to už můžeme napadat jakoukoliv historickou událost. To můžeme říct, že Karel IV. byl zavražděn a místo něho vládnul dvojník a důkazy si na to taky seženeme.“

„Samozřejmě, že to je nebezpečné. Třeba ne hned v té první části, kdy o tom jen tak uvažujete a mluvíte, ale určitě, když už to pak šíříte. A jen tak prohlašujete, že tolik lidí tam přece nezabili a nebo to vlastně ani nechtěli. Co si musí myslet ty lidi, co to přežili? Zkuste jim říct, že to co zažili, vlastně vůbec nezažili.“

d) Popírání je prospěšné.

V této kategorii se objevila pouze jedna odpověď.

„Vůbec to není nebezpečný. Co by na tom jako bylo nebezpečného? Přece nebudeme jako ovce poslouchat je jeden názor. Když někdo řekne, že tam hodili do plynu 6 milionů židů, tak tomu budeme věřit? To je blbost. Podle mě je to moc, tolik jich stopro nebylo“.

Otázka č. 8: Měly by být výroky popíračů trestné?

Odpovědi můžeme rozdělit na dvě kategorie, pro trestnost a proti ní. U ostatních otázek nebylo zřejmé genderové rozložení, naopak u této otázky se projevilo výrazně. Zatímco muži byli ve většině případů pro trestnost výroků popíračů, ženy často upozorňovali na svobodu slova, demokracii a možnost svého názoru. Shoda však panovala pro trestnost výroků, které schvalují holocaust.

a) Trestní postih ano

„Já osobně jsem pro možnost potrestání takových popíračských výroků. Pokud bychom je nechávali bez povšimnutí, nikdy nevíme, jak by to mohlo skončit. Takže já jsem určitě pro trestání, určitě by měla být možnost dát pokutu, podmínku a v nejhorším případě zavřít.“

„Naprosto jistě, kdo popírá takovou hromadnou vraždu si nic jiného nezaslouží! A kdyby to šlo tak bych je dal taky do koncentráku, ať si zažijou to co ostatní a pak by se vidělo.“

„Nevidím důvod proč ne. Já to považuju za zločin a za zločin je trest.“

„Asi ano. Pokud to přeroste jistou míru, tak ano. Když už je to šířené třeba na netu nebo tak, tak bych byl pro trest. Můžou to tam číst třeba i děti a to je špatný“.

„Myslím si, že nějaký trest by měl být. To by si pak mohl říkat každý co chce. Neříkám, že nemůže vyjádřit názor, to zas jo. Ale říkat, že něco takového jako plynování nebylo, to přece nemůže. Aspoň nějakou pokutu nebo tak“.

„Pokud vím, tak už nějaký ty tresty padly a já souhlasím. Takže určitě jsem pro trest.“

„Naprosto na sto procent souhlasím. Přece není možný, aby si jen tak bez trestu někdo tvrdil, že to celé je lež a Němci jsou vlastně nevinní. Dokonce jsem slyšel názor, že oni je vlastně nechtěli zabít, ale jen dezinfikovat nebo tak. To je přece taková blbost. A to jako omylem umřelo takových lidí? Prostě trestat a hotovo“.

b) Popírání bez trestu

„Sice se mi popírání nelíbí a nesouhlasím s ním, ale nemyslím si, že bych ty lidi musela hned trestat. Přece jen si každý může říkat, co chce. Možná nějakou pokutu bych volila pokud by ty výroky byly nějak hodně rasistické nebo tak, ale jinak asi ne.“

„Není to trošku přehnaný? Trestat jenom za řeči? To se mi zdá trošku moc. Přece jen všude slyšíme jak máme svobodu slova a pak budeme trestat právě za tu svobodu. Něco jiného by bylo, kdyby šlo třeba o podporu vyvražďování a schvalování celého toho, co dělali Němci, tam bych asi už byla i pro tresty, to ano.“

„Nemyslím si, že bych byla pro trestání. Máme přece demokracii a můžeme si říkat, co chceme. Kdyby ne, tak by to asi už nebyla demokracie. Takže proč vlastně trestat?“

„Asi ne. Já bych spíš byla třeba pro větší preventivní opatření a více informací o tom popírání i na internet nebo do škol. To by asi pomohlo víc, než je trestat.“

„Podle mě ty názory nejsou tak nebezpečné, aby se museli trestat. Pokud nedělají nic jiného než řeční, je to v pořádku. Činy by se musely řešit už jinak.“

„Myslím, že žijeme ve společnosti, kde má právo si každý říkat, co si myslí a co chce. A ačkoli s tím nemusíme souhlasit, neznamená to, že bychom ho měli zavřít hned do vězení. Takže já s tímto názorem na popírání nesouhlasím, ale s jejich trestáním.“

„Podle mě ne, to by přece byla cenzura ne? Když nemohu říkat, to co chci, tak to je podle mě cenzura a ta rozhodně nepatří do dnešní společnosti. Pokud by už musel nějaký trest být, tak třeba jen pokuta, to by asi bylo adekvátní.“

A nakonec je zde uvedena odpověď respondentů M:

„Tak to ani náhodou. Trestat? A jako zaco? Přece je svoboda slova ne? Víím, že Zundel dostal 5 let natvrdo, bylo to na netu. Ale nechápu za co jako. Jen řek, co si myslí a měl i důkaz. Ale už je venku, takže dobrý.“

Otázka č. 9: Setkali jste se v knihách nebo na internetu s popírání holocaustu?

Odpovědi respondentů byly převážně kladné. A uváděli, že se setkávali s těmito informacemi nejčastěji na internetu, popřípadě si někteří všimli i knižních nabídek v letáčích nebo na webových stránkách.

„Setkala jsem se tím na internetu. Na mail mi byl zaslán odkaz na Národně vzdělávací institut. Podle názvu to vypadalo na zajímavou stránku, ale když jsem se koukla na nabídku článků, zjistila jsem, že to nebude tak jak jsem si myslela. Na první straně byla reklama na nějakou novou knihu o holocaustu, která slibovala, že přestanu věřit na pohádky nebo tak. To mi stačilo a stránky jsem zavřela a nečetla dál.“

„Někde na netu jsem četl o soudu s Irvingem. Jeho knížky jsem znal z knihkupectví, kde je prodávali. Ale až pak jsem si vlastně přečetl o čem to je a že Irving je vlastně proti holocaustu. Předtím jsem se o to moc nezajímal.“

„Ano. Setkala jsem se s knihami Davida Irvinga, jelikož se o druhou světovou trochu zajímám tak chodím i do knihkupectví a tam Irving měl taky knížky. Tak jsem do toho kouknul, ale nekoupil, nelíbily se mi.“

„Vlastně ne. Jen jsem četl nějaký zprávy o propuštění popírač, který byl ve vězení.“

„Ve škole nám učitelka doporučovala knížku Popírání holocaust. Tak jsem se trochu začala zajímat a koukla na internet. Podle mě to ale nikdo nemůže brát snad vážně.“

„Zatím ne, ale docela by mě to zajímalo. Kamarád mi doporučoval knížku Zemřelo skutečně šest milionu, prý je zajímavá i když to jsou hrozný kecy. Tak si jí asi přečtu.“

A nakonec respondent M:

„Jasně. Ale jak jsem řek, není to popírání. Ale čet sem nějaký články na netu a taky třeba diskuse a tak. A dostal jsem od kámoše i link na knížku o Osvětimi, co je na netu. Nebylo to moc dlouhý, tak jsem to přečet a byly tam i fotky. Docela zajímavý čtení, poslal jsem link i dalším kámošům.“

Otázka č. 10: Myslíte si, že je důležité například při výuce upozornit i na popírání holocaustu?

V odpovědích na tuto otázku byla předpokládána větší míra kladných odpovědí. Tento předpoklad se naplnil. A zároveň bylo upozorněno i na velký důraz ve výchově ze strany rodiny. Jediná zcela záporná odpověď se vyskytla u respondenta M, což se vzhledem k jeho předchozím odpovědím dalo očekávat.

„Určitě to je důležité. Když už se děti ve škole učí o druhé světové válce, táborech a dalších událostech, tak by bylo určitě dobré jim říci, že existují lidé, kteří jsou proti a tvrdí, že se nic takového nestalo. Asi by měli mít k dispozici oba dva pohledy na danou věc a měli by vědět jak to je nebo není nebezpečné“.

„Ano. Už na základní škole by se děti měli dozvědět, že někdo takový je. A na střední to se studenty probírat víc, co si o tom myslí, jaký na to mají názor“.

„Asi ano, podle mě spíš na střední, kdy by to mohli studenti dostatečně pochopit.“

„Já myslím, že jo. Já sama jsem se s tím setkala na střední škole. Učitelka nám o popírání holocaustu řekla a je pravda, že většina spolužáku o tom moc nevěděla. Takže jsem to ocenila. Tak proč by se to nemělo učit normálně.“

„No nevím. Možná by byla asi dobrá nějaká zmínka, že to je možný. Ale nijak moc bych se tomu ve škole nevěnoval, to asi není tak moc potřeba.“

„Nám nikdo nic takovýho ve škole neřek a do teď jsem žil, tak proč by se tím měl člověk zatěžovat. Možná třeba na veřejce, ale jinak naco.“

„Rozhodně. Škola má přece podávat všeobecné vzdělání, tak proč neupozornit i na to. Když učím a tak bych měl učit i b, ne? Já jsem rozhodně pro.“

Respondent M: *„Ani náhodou. Každý má jinej názor a má si ho udělat sám. Tak proč by to měli cpát ve škole. Mě taky nikdo nic neřek, zjistil sem si to sám. Každý ať si k tomu dojde jak chce, ne? Máme přece svobodu.“*

7.4 Vyhodnocení dotazníku

Na základě shromážděných informací je možné dospět k závěru, že ve zkoumaném vzorku je popírání holocaustu pojmem, který je české populaci znám a umí ho i charakterizovat.

V dotazníkovém šetření je také potvrzen velký vliv internetu a médií na populaci. Informace o popíračích měli respondenti převážně z internetu, webových stránek nebo je získali pomocí odkazu v emailu.

Respondenti považují za podstatnou také prevenci, která by se měla realizovat na základních i středních školách. Dle jejich názoru je důležité, aby žáci a studenti věděli nejen o holocaustu, ale také o lidech, kteří ho popírají. Tato prevence je významná rovněž z důvodu snadného přístupu k internetu.

Velmi zajímavou část tvořily odpovědi na otázky týkající se nebezpečnosti a trestnosti popírání holocaustu. Předpoklad souhlasu s poukázáním na nebezpečnost popírání holocaustu se potvrdil, ovšem ne v tak velké míře. Překvapivým zjištěním byl větší počet odpovědí, ve kterých není popírání považováno za nebezpečné. Důvodem měl být zdravý rozum a vzdělání populace, především s ohledem na velkou míru důkazů. Popírání mnohdy nebylo bráno jako vážná informace a názor, spíše jako možnost zviditelnění. V otázce trestnosti byla předpokládána větší míra souhlasu s možností trestního postihu, než se v dotazníkovém šetření prokázala. Jak již bylo řečeno, právě u těchto odpovědí se zajímavým způsobem projevila genderová rozloženost vzorku respondentů. Trestnost popírání holocaustu podporovali muži, ať již formou pokut nebo i odnětí svobody. U žen tomu tak nebylo. Ženy ve svých odpovědích více poukazovali na demokracii, svobodu slova, a pokud připustily trest, byla to finanční pokuta. Přestože tyto názory považují za nebezpečné, s trestním postihem jsou daleko opatrnější.

V průzkumu bylo upozorněno i na to, že knihy Davida Irvinga byly k dostání v knihkupectví, ať už internetovém nebo i kamenném. Tato informace je pravdivá. A nejenom, že knihy Davida Irvinga naleznete na českém knižním trhu naprosto běžně, ale jsou často řazeny v odděleních historie nebo vojenské literatury.

V celém šetření se objevil pouze jeden mírně znepokojující dotazník. Tyto odpovědi byly uvedeny u každé rozebírané otázky v předchozí části hodnocení. Ačkoliv se odpovědi u respondentů lišily, žádné nebyly tak odlišné, jako právě u tohoto účastníka dotazníku. Již od první odpovědi byla znát určitá tendence k sympatiím s popírači nebo jejich názory. Vzhledem k jeho uvedenému věku, a to 18 let, můžeme tyto sympatie připisovat potřebě se odlišit od ostatních vrstevníků a naopak se začlenit do „elitní“ skupiny. V několika odpovědích byl uveden odkaz na jeho kamarády, což by nasvědčovalo právě snaze o začlenění do určité vybrané skupiny. Bohužel nelze předpokládat, zda se opravdu jedná jen o snahu se vyčlenit, nebo zda se s názory popíračů bude nadále ztotožňovat a popřípadě je i šířit.

7.4.1 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza č. 1: Popírání holocaustu je pro většinu dotazovaných nepřijatelné.

Tato hypotéza se potvrdila. Většina dotazovaných se vyjádřila, že popírání holocaustu je nesmyslné a nereálné. Holocaust je chápán jako historická událost, která je pevně zakořeněna v lidských dějinách. V několika případech bylo poukázáno na lidský zdravý rozum, který nemůže dopustit, aby byla událost, z ne tak vzdálených dějin, napadána a bylo pochybováno o její existenci. A ačkoliv dotazovaní vyjádřili nesouhlas s popíráním takové katastrofy, jakou je právě holocaust, nebrání se dalšímu průzkumu této události.

Hypotéza č. 2: Nejznámějším popíračem holocaustu je David Irving.

Povědomí o popírání holocaustu je u dotazovaných na velmi dobré úrovni, ovšem jména popíračů již tak známá nejsou. Ve většině případů byla vyjádřena neznalost jmen některého z popíračů. V několika případech ovšem padlo jméno Davida Irvinga a také Richarda Harwooda. Znalost těchto dvou jmen můžeme přikládat především jejich knižní činnosti a soudním procesům, které byly medializované.

Hypotéza č. 3: Popírání holocaustu má být trestné.

Tato hypotéza se potvrdila, nicméně výsledky nebyly tak jednoznačné. Podle 68% dotazovaných má být popírání holocaustu trestné. Pro zbylé dotazované je možnost trestního postihu sice možná, ale přiklání se spíše k názoru, že žijeme v demokracii, která umožňuje svobodu slova. A právě z tohoto důvodu by dotazovaní netrestali možnost popírání holocaustu. Nesouhlasí s popíráním, ale také nesouhlasí s trestáním svobodně vyjádřeného názoru. I tito dotazovaní však souhlasí s trestáním názoru, že holocaust se stal a bylo to dobré řešení, které by zopakovali. Zajímavé je, že pro postih popírání holocaustu bylo 95% mužů a 65% žen. Ženy více poukazovaly na svobodu vyjadřování.

ZÁVĚR

Cílem práce byla charakteristika popírání holocaustu, představení jejich hlavních osobností a možnost trestního postihu. V práci bylo charakterizováno popírání holocaustu, uvedeny hlavní osobnosti tohoto hnutí. Zejména pak Richard Harwood, Ernst Zündel a David Irving. U těchto osobností byly popsány jejich názory, ale také publikační činnost popřípadě jejich mediálně známé soudní spory. Další část byla věnována hlavním sporům popíračů holocaustu. Je zde vyzdvižen především spor o plynové komory, který je patrně nejznámější. V této části je porovnán názor a domnělé důkazy popíračů s důkazy odborníků. K dokreslení této problematiky je uvedena i Leuchterova zpráva. Dalším probíraným zajímavým sporem je autenticita Deníku Anny Frankové. Zde jsou uváděny především protiargumenty Fourissona. V závěrečné teoretické části je rozebírána možnost právního postihu s ohledem na legislativní podmínky v České republice.

Dalším cílem bylo zmapování názorů na popírače pomocí dotazníkového šetření. Z tohoto šetření vyplývá, že pro většinu dotazovaných je popírání holocaustu nepřijatelné a nepochopitelné. Byla zjištěna dobrá znalost a popis holocaustu i jeho popírání. Znalost osobností popíračského hnutí je na nižší úrovni. Nejzajímavějším poznatkem vycházející z dotazníkového šetření bylo zjištění, že muži se k právnímu postihu těchto snah staví naprosto jasně na stranu možnosti trestního postihu. Zatímco ženy podporovaly mírnější nebo žádný trest, a to především z důvodu demokracie a zaručených lidských svobod.

Holocaust není historická událost, na kterou by bylo lidstvo pyšné a chlubilo se s ní. Ovšem tato hrůzná událost se stala a bohužel na tom nelze nic měnit. Jako každá historická událost, i tato by se neměla zapomínat a naopak by měla sloužit jako připomenutí a poučení pro budoucí generace, kterých se tato událost nebude dotýkat tak hluboce, jelikož se jí neúčastnili. Dnešní extremistické strany loví pro své názory zastánce především v řadách mládeže na středních školách, ale už i na základních školách. Z tohoto důvodu je důležité, aby již tyto děti a mladí lidé měli dostatečné informace o holocaustu, ideologii, která k tomuto vedla a jaké následky měla. Bohužel jak je vidět, nestačí mít pouze základní znalosti o této problematice. Stále více nabírá na důležitosti i získávání informací o lidech, které nesdílí názor

o hrůzách holocaustu a snaží se ho omluvit, zlehčovat nebo svěst vinnu na jiné. Poskytovat informace o popírání a popíračích holocaustu již na základních a také středních školách je důležité i z důvodu snadného přístupu k informacím přes internet. Internet je jednoduchým a přitom tak mocným prostředkem jak šířit názory a získávat pro ně stoupence. Tento fakt si dobře uvědomují i popírači holocaustu. Vždyť co je snazší, než vyvěsit na svých stránkách článek nebo poskytnout knihu k volnému stažení. Internet se stal opravdu silným nástrojem pro popírače. V kyberprostoru se také stírají časové i geografické rozdíly, což zajišťuje ještě větší možnosti všem uživatelům, navíc na internetu mohou uživatelé vystupovat pod svým jménem, ale častěji jsou pod příspěvky anonymní komentáře. A tak ruku v ruce s dostupností informací různé kvality na internetu, by měla jít obezřetnost a informovanost z důvěryhodných zdrojů.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

BAUMAN, Z. a R. PELT. *Modernita a holocaust: vyhlazovací tábory akce Reinhard*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010, 330 s. ISBN 978-807-4190-285.

FAURISSON, R. *Mé revizionistické metody*. [online] [cit. 2015-12-27] Dostupný z: http://www.vzdelavaci-institut.info/?q=system/files/Me_revizionisticke_metody-Robert_Faurisson.pdf

HARWOOD, R. *Zemřelo skutečně šest milionů?*. 5.vyd. 2011.

LEUCHTER, A. *Leuchterova zpráva*. [online] [cit. 2015-11-2] Dostupný z: <http://www.vho.org/aaargh/tche/LEUCHTERcesky.pdf>

LIPSTADT, D. *Popírání holocaustu*. Praha: Paseka, 2006, 352 s. ISBN 978-80-7185652-8

MICHÁLEK, E. Ještě k původu slova holocaust. *Naše řeč*. 1994, roč. 77, č. 5, s. 271-272. ISSN 0027-8203.

STWORA, V.: *Nejvyšší soud: Diskuze je ze zákona zakázána* [online] [cit. 2015-12-27], dostupné z: <http://www.zvedavec.org/zvedavec/2012/07/5043-nejvyssi-soud-diskuze-je-ze-zakona-zakazana.htm>

ŠEVČÍKOVÁ, E. Problematika popírání holocaustu v České republice. In: Kuklík, J. a R. Petráš. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica*. Praha: Karolinum, 2014. ISSN 0323-0619

VOREL, P. a Z. BENEŠ. Stanovisko k brožuře Rudolfa Seidla. *Zpravodaj historického klubu* [online]. 2005, roč. 16, č. 2, s. 7–8, Dostupné z:

<http://www.sdruzenihistoriku.cz/soubory/zpravodaj/zprav052.pdf>

VENEZIA, S. *V pekle plynových komor*. Praha: Rybka publishers, 2010. ISBN 978-80-87067-68-0

SEIDL, R. *Osvětím fakta versus fikce*. 2007. Dostupné z: http://www.vzdelavaci-institut.info/?q=system/files/Osvetim-fakta_versus_fikce-Rudolf_Seidl.pdf

Seznam použitých internetových zdrojů

ČTK, zep: Soud pravomocně potrestal Čechokanad'ana za zpochybňování holocaustu [online] [cit. 2015-10-17], Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/soud-pravomocne-potrestal-cechokanadana-za-zpochybnovani-holokaustu-1et/krimi.aspx?c=A110929_161338_krimi_zep

FAURISSON, R. *Robert Faurisson pro Rádio Islám* [online] [cit. 2015-12-27] Dostupný z: http://radicalrevival.files.wordpress.com/2010/02/robert_faurisson_-_rozhovor_pro_radio_islam.pdf

HOLOCAUST.CZ. *Zpochybňování funkce plynových komor.* [online]. [cit. 2015-12-27] Dostupný z: <http://www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/antisemitismus-po-druhe-svetove-valce/popirani-holocaustu/zpochybnovani-funkce-plynovych-komor/>

Institute for Historical Review. *About the IHR* [online]. [cit. 2015-12-27] Dostupný z: <http://www.ihr.org/main/about.shtml>.

Institute for Historical Review. *Archiv of Journal of Historical Review* [online]. [cit. 2015-12-27] Dostupný z: <http://www.ihr.org/jhr/v01/v01index.html>.

iDNES.cz. Obhájce holocaustu dostal podmínku. *iDnes.cz.* [online]. [cit. 2015-11-27] Dostupný z: http://zpravy.idnes.cz/obhajce-holocaustu-dostal-podminku-d66-/krimi.aspx?c=A060116_111830_domaci_jba

MARŠÁK, J. Holocaust nebyl!?: Současný stav hnutí popíračů holocaustu. *Britské listy.* 2005. ISSN 1213-1792. Dostupné z: <http://blisty.cz/art/21809.html>

NEKVAPIL, V. *Antisemitismus u nás: Přehled situace v České republice po roce 1989.* 2011, [online]. [cit. 2015-12-27] Dostupné z: http://www2.holocaust.cz/cz/resources/ros_chodes/2003/02/nekvapil

SEEMANN, R. Proces s neonacistou Zündelem byl odročen. *Britské listy*. 2005. ISSN 1213-1792. Dostupné z: <http://blisty.cz/art/25810.html>

TYDLITÁTOVÁ, V. 2009. *Popírání holocaustu*. [online].[cit. 2015-12-27] Dostupný z: <http://media.rozhlas.cz/_audio/00935212.mp3>

LIDOVKY.CZ. Zundel dostal pět let za popírání holocaustu. *Lidovky*. [online].[cit.2015-11-27] Dostupný z: http://www.lidovky.cz/zundel-dostal-pet-let-za-popirani-holocaustu-fnb-/zpravy-svet.aspx?c=A070215_132749_ln_zahranici_hlm

ZEMAN. P. *David Irving a osvětimská lež*. [online].[cit. 2015-10-20] Dostupný z: <http://www.holocaust.cz/zdroje/odborne-a-dalsi-texty/david-irving-a-osvetimska-lez/#remark-65>

Seznam použitých právních dokumentů

Česká republika. Listina základních práv a svobod. In Sbíрка zákonů, Česká republika. 1992, roč. 1993, částka 1, usnesení předsednictva České národní rady č. 2, s. 17-23. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=22426>>. ISSN 1211-1244.

Zákon č 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In Sbíрка zákonů České republiky. 2009. ISSN 1211-1244 Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/sb011-09-pdf.aspx

SEZNAM ZKRATEK

IHR – Institut pro historickou revizi

JHR – Journal of Historical Review

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Dotazník.....	I
----------------------------------	----------

Dotazník: Popírání holocaustu

1. Jste muž nebo žena?
2. Kolik Vám je let?
3. Jaké je vaše vzdělání?
4. Jak byste popsali holocaust?
5. Znáte pojem popírání holocaustu, a pokud ano, co ho podle Vás charakterizuje?
6. Kterého konkrétního představitele popírání holocaustu znáte?
7. Je podle Vás popírání nebezpečné?
8. Měly by být výroky popíračů trestné?
9. Setkali jste se v knihách nebo na internetu s popírání holocaustu?
10. Myslíte si, že je důležité například při výuce upozornit i na popírání holocaustu?

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Michaela Kopecká

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: Kombinovaná

Název práce: Popírání holocaustu

Rok: 2016

Počet stran textu bez příloh: 40

Celkový počet stran příloh: 1

Počet titulů českých použitých zdrojů: 13

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 12

Vedoucí práce: Doc. Ing. Štefan Danics, Ph. D.